SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2664

av Camilla Mårtensen (L)

Stranderosion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statens ansvar för kustskydd även bör omfatta stranderosion och att en nationell strategi mot stranderosion bör tas fram och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statligt stöd till förebyggande åtgärder mot naturolyckor bör kunna gå till strandfodring och andra återkommande naturbaserade åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla tillståndsprövningen för strandfodring och se över kommunernas ersättning till staten för sand från havsbotten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Stränderna längs Skånes syd- och ostkust krymper. När stormen Babet drog in i oktober 2023 drabbades nästan hela den kuststräckan av betydande erosion. Löderups strandbad hörde till de värst drabbade. Ystads sandskog klarade sig betydligt bättre. Där hade kommunen sedan 2011 fyllt på stranden med sand från havsbotten.

Ystad var först i Sverige med strandfodring. Mellan 2011 och 2020 lade kommunen ut omkring 340 000 kubikmeter sand vid fyra tillfällen. Varje omgång kostade runt tio miljoner kronor. Enligt kommunens egna mätningar har erosionen i Ystad Sandskog nu avtagit helt. Statligt stöd har kommunen ändå inte fått. Bidraget till förebyggande

åtgärder mot naturolyckor kräver att åtgärden är permanent. Sand som havet så småningom tar tillbaka räknas inte så.

Kommunen får dessutom betala staten för sanden. Sanden på havsbotten tillhör staten enligt lagen om kontinentalsockeln. Den som vill föra tillbaka sand till en strand behöver tillstånd både enligt den lagen och enligt miljöbalken.
Klimatanpassningsutredningen föreslår att staten tar ansvar för skydd mot översvämning från havet längs vissa kuststräckor. Vi välkomnar det förslaget. Det gäller dock fysiska barriärer mot stigande vatten och inte den erosion som i dag tar sand från stränder och dyner i Skåne.

I februari 2026 avslog civilutskottet motioner om stranderosion från S, C, L, M och MP. Utskottet hänvisade till att utredningens förslag bereds i Regeringskansliet. Att fem partier har lyft samma fråga säger något om hur stort problemet är. När regeringen nu arbetar fram sitt förslag bör erosionen finnas med.

Erosionen följer inte kommungränser. Ett skydd som räddar en strand kan flytta problemet till grannkommunen. Då kan ansvaret inte ligga på varje kommun för sig. Det ska inte heller vara kommunens ekonomi som avgör om en strand finns kvar.
Sverige behöver en nationell strategi mot stranderosion. Den bör göra strandfodring möjlig att finansiera och enklare att få tillstånd för.

Camilla Mårtensen (L)